

PRODUKTY WĘGLOPOCHODNE	NORMA BRANŻOWA	BN-74
	Benzole	0517-13
		Grupa katalogowa X 32

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są benzole: silnikowy, benzol P (motorowy) i rozpuszczalnikowy, otrzymywane przez rafinację i destylację benzolu surowego koksowniczego lub gazowniczego.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Benzol silnikowy i benzol P są stosowane głównie jako dodatki do mieszanek paliwowych podwyższające liczbę oktanową. Benzol rozpuszczalnikowy stosowany jest głównie do produkcji farb i lakierów oraz w przemyśle tłuszczowym.

1.3. Określenia. Benzole są to mieszaniny węglowodorów głównie aromatycznych zawierające benzen i jego homologi oraz niewielkie ilości związków siarki.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Rodzaje. W zależności od własności produk-

tu rozróżnia się trzy rodzaje benzolu:

- benzol silnikowy,
- benzol P,
- benzol rozpuszczalnikowy.

2.2. Odmiiany. W benzolu P, w zależności od pory roku, rozróżnia się dwie odmiany:

- benzol P - letni (okres od 1 kwietnia do 15 października),
- benzol P - zimowy (okres od 16 października do 31 marca).

2.3. Przykład oznaczenia benzolu P letniego:

BENZOL P LETNI BN-74/0517-13

3. WYMAGANIA I BADANIA

3.1. Wymagania ogólne. Benzole powinny być przezroczystymi bezbarwnymi cieczami o charakterystycznym zapachu, nie zawierającymi zawiesin. Dla benzolu P dopuszcza się barwę jasnożółtą.

3.2. Wymagania chemiczne i fizyczne

Wymagania	Rodzaje				Metody badań wg
	benzol silnikowy	benzol P		benzol rozpuszczalnikowy	
		letni	zimowy		
a) Gęstość $\rho_{4, 20}^20$ g/cm ³	0,865±0,886	nie normalizuje się		0,845±0,870	PN-66/C-04004 za pomocą areometru, przyjmując we wzorze na obliczenie gęstości współczynnik $\gamma = 0,0009$ PN-64/C-97054
b) Destylacja normalna: - temperatura początku destylacji, °C, nie niższa niż - co najmniej 95% obj. powinno prze-destylować do temperatury °C, nie wyższej niż	80 125	79 81	190	70 125	
c) Temperatura krzepnięcia, °C, nie wyższa niż	-5	nie normalizuje się	-8	nie normalizuje się	PN-55/C-04016
d) Siarki aktywnej mg/100 cm ³ , nie więcej niż	2	nie normalizuje się		2	PN-54/C-97061
e) Odczyn wyciągu wodnego	obojętny	obojętny		obojętny	PN-54/C-97072
f) Siarki całkowitej, %, nie więcej niż	nie normalizuje się	5		nie normalizuje się	PN-65/C-97078

Zakłady Koksochemiczne HAJDUKI

Ustanowiona przez Dyrektora Naczelnego Zjednoczenia Przemysłu Rafineryjnego i Petrochemicznego PETROCHEMIA dnia 9 kwietnia 1974 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 stycznia 1975 r.

(Dz. Norm. i Miar nr 23/1974 poz. 73)

3.3. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej należy wykonać wg PN-73/C-04333 z tym, że z cystern, w przypadku obecności wody na dnie, próbki należy pobrać tylko z warstwy benzolu.

3.4. Interpretacja wyników. Wartości liczbowe występujące w normie oraz wyniki oznaczeń należy interpretować zgodnie z PN-70/N-02120 p. 3.3.2 (metoda Z).

3.5. Zgłoszenie o wynikach badań. Producent jest obowiązany przedstawić odbiorcy zaświadczenie o wynikach badań stwierdzające zgodność produktu z wymaganiami normy.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

Benzole należy pakować, przechowywać i transportować wg PN-70/C-07960 (Załącznik lp. 4, 6 i 7).

W przypadku dostarczania benzolu w cysternach dopuszcza się, aby na dnie cysterny z benzolem, po otrzymaniu jej przez odbiorcę, znajdowała się warstwa wody wydzielonej z benzolu o wysokości nie większej niż 5 mm.

W przypadku wyższego usytuowania krawędzi gniazda zaworu spustowego w cysternie, dopuszcza się wysokość wody do wysokości tej krawędzi.

Oznaczanie wysokości warstwy wody w cysternie należy wykonać wg PN-53/C-97069.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Zakłady Koksochemiczne HAJDUKI w Chorzowie.

2. Istotne zmiany w stosunku do PN-60/C-97015, PN-60/C-97038, PN-60/C-97039 i PN-55/C-97044

- ujęto kompleksowo dotychczas odrębne normy na poszczególne rodzaje benzolu, z tym, że nie włączono benzolu 95 z powodu braku produkcji,

- skreślono wymagania dotyczące temperatury mętnienia i pozostałości po odparowaniu dla benzolu silnikowego,

- stwierdzono wymagania dotyczące liczby bromowej pozostałości po odparowaniu i temperatury mętnienia dla benzolu rozpuszczalnikowego.

Dotychczas obowiązujące PN-60/C-97015, PN-60/C-97038, PN-60/C-97039 i PN-55/C-97044 zostają unieważnione z dniem 1 stycznia 1975 r.

3. Normy związane

PN-66/C-04004 Przetwory naftowe. Oznaczanie gęstości (masy właściwej)

PN-55/C-04016 Przetwory naftowe. Pomiar temperatury krzepnięcia metodą próbówką

PN-73/C-04333 Produkty węglowodorne. Pobieranie próbek, przygotowanie i przechowywanie średniej próbki laboratoryjnej

PN-70/C-07960 Produkty węglowodorne. Pakowanie, przechowywanie i transport

PN-64/C-97054 Produkty węglowodorne. Destylacja normalna metodą Krümmera - Spilkera

PN-54/C-97061 Produkty węglowodorne. Oznaczanie siarki aktywnej

PN-53/C-97069 Produkty węglowodorne. Oznaczanie wysokości warstwy wody w cysternie

PN-54/C-97072 Produkty węglowodorne. Oznaczanie odczynu wyciągu wodnego i pozostałości po odparowaniu

PN-65/C-97078 Produkty węglowodorne. Oznaczanie zawartości siarki całkowitej

PN-70/N-02120 Zasady zaokrąglania i zapisywania liczb

4. Normy zagraniczne

Japonia JIS 2430-1966 Benzole

W. Brytania BS 135; 1963 Benzene and Benzoles